

LLIBERTAT

FRANQUEIG CONCERTAT

ANY II. — Núm. 342

TARRAGONA, DIMECRES, 1.er SETEMBRE DEL 1937

PREU: 15 CENTIMS

Després de la conquesta de Santander per les forces italianes, encara continuarà el mite de la no-intervenció?

Santander

Santander ha caigut! Una nota oficial ens explica les causes de la pèrdua de la bella població muntanyenca. Són clares i concises. "No han pres — diu la nota — la ciutat forces rebels espanyoles, sinó unitats regulars italianes, que, formant diverses divisions i al comandament de generals també italians, han dut la part principal de l'atac amb l'auxili secundari de moros mercenaris i insurrectes espanyols". tribut del nostre agraïment i admiració, pel valor demostrat per les I en la pròpia nota trobem un fragment del missatge telegràfic adreçat amb aquest motiu per Franco a Mussolini: "Reto a la V. E. el forces italianes".

Santander ha caigut! Ha caigut per la pressió italiana. Ha caigut sota la pressió estrangera. Però, ha caigut! I una nova capital ve a afegir-se a l'estat nacionalista de Franco. I la República ha perdut, amb Santander, un dels blocs de resistència.

Santander ha caigut! Ha caigut únicament per la pressió dels italians? Posem-nos, tots — socialistes, republicans, comunistes, anarquistes, antifeixistes — tots, la mà al pit i confessem ben alt la nostra culpa. Tots tenim la nostra part en la pèrdua de Santander. Tots hi havem contribuït. I la nostra part és tant o més important que les divisions italianes que han estat les executores.

Tots en som culpables. Ningú està exempt de responsabilitat. Havem passat tretze mesos discutint i barallant-nos, mentre l'enemic no perdia el temps treballant i organitzant. Hem passat tretze mesos creient que molt més important que la guerra era que el nostre partit fos el més nombrós. Que molt més necessari per a la causa antifeixista era que un dels sectors tingués el predomini de la República. I havem perdut miserablement el temps.

Uns silenciànt-ho tot, entenent que d'aquesta manera treballaven per la guerra. Altres aprofitant-se de la guerra per als seus fins particulars, aprofitant-se d'aquest silenci. Altres cercant, aparentment, un interès col·lectiu aprofitant-se igualment de la guerra per a fer proselitisme.

I tots, esperant passar la factura dels seus serveis una volta la guerra fos acabada. I aquesta factura que cada vegada havem volgut fer més creixuda és la que ens ha produït els màxims danys. Tot ho havem subordinat als interessos de partit. Entre el benefici del poble o el de la facció, havem preferit aquest. La nostra posició personal, el nostre destí, el nostre enxufe, el nostre automòbil, el nostre càrrec, ha estat mil vegades superior al de la necessitat de la guerra. I en això tots havem estat iguals. Ningú ha estat desinteressat. S'ha entès la guerra i la revolució com un negoci pels que hi intervenien. Tots hi han volgut sucra. Sense mirar la competència o l'habilitat o la intel·ligència. Els Estats Majors dels partits han estat els que s'ho han repartit tot. Càrrecs tècnics i no tècnics.

S'ha sacrificat la capacitat a la rapacitat dels partits. Esser d'un partit ho ha estat tot. El partit que ha usdefruit una determinada Conselleria o un determinat Departament és el que ha col·locat els discòls, els protestaris per tenir anyells i gent agraïda. I tot ha rutllat malament. I la gent — ho havem de confessar — s'ha cansat de tot això. Vol guanyar la guerra, exigeix guanyar la guerra, necessita guanyar la guerra! I no pot tolerar que en nom de qualsevol partit o determinada sindical se li sabotegi aquesta necessitat.

Està tip de tan excés de proselitisme. El poble, la massa, la multitud no fa la guerra, no pateix, no sofreix, no menja malament, perquè guanyi el partit A o el B, o la sindical C o la O, al poble li interessa que el feixisme sigui vençut. I de moment li és indiferent un partit o l'altre. De moment, treure's el pesombre del feixisme que és la negació de la seva llibertat. Després, quan la victòria sigui ben nostra llavors començarà a pensar en aquests o en aquells. Ara no, ara la guerra. Tot per a la guerra. Per a guanyar-la. Per a liquidar el feixisme.

Santander ha caigut! Haurem de deplorar, després de la dura lliçó rebuda, cap nova pèrdua? No sabrem rectificar a temps? Ara encara hi som a temps. Més enllà no ens hauria costat cap esforç, ara en canvi, per culpa de tots, ens serà molt més difícil, però si ens entenem encara la victòria no serà dubtosa.

Però, si es continua volent realitzar tasca proselitista, llavors ai de Catalunya i la República!

Forces italianes han ocupat Santander

Franco, vasall de Mussolini, tramet un telegrama a aquest i el felicita per l'actuació de les seves forces

EL GOVERN, EN NOM DEL POBLE ESPANYOL, DECLARA LA SEVA VOLUNTAT DE VENCER

València. — A la una de la matinada s'ha facilitat al Ministeri de Defensa Nacional, la següent nota: "La capital de Santander ha caigut a poder dels facciosos. No han pres la ciutat forces rebels espanyoles, sinó unitats regulars italianes que, formant diverses divisions i sota el comandament de generals també italians, han portat part principal de l'atac amb l'auxili secundari de marroquins, mercenaris i insurrectes espanyols.

Els cronistes de guerra dels diferents diaris europeus han vingut enumerant la quantia de totes les tropes que per Reïno i Ontaneda arribaven fins al port santanderí, i remarquen l'enorme proporció que entre elles assoleixen les unitats italianes, provistes de material bèl·lic molt més considerable encara que el que es va emprar per a la presa de Bilbao; però d'aquesta preponderància italiana, hi ha a més, una declaració oficial en el telegrama de felicitació i gratitud que Franco ha dirigit a Mussolini en el moment que les tropes legionàries — així les anomena en el missatge — entren a la ciutat de Santander, en franca unió i fraternitat amb les tropes nacionals".

El general insurrecte espanyol, dirigint-se al dictador italià, escriu:

"Rendeixo a la vostra excel·lència el tribut del nostre agraïment i admiració pel valor demostrat per les tropes italianes".

El cínic telegrama acaba així:

"El valor i disciplina de què les tropes italianes han donat mostra en aquesta ofensiva ha ajudat de manera potent a la conquesta de Santander i ha ajudat a seguir ajudant a la victòria final."

La guerra, que va començar per la nostra part essent una guerra per la llibertat, s'ha convertit ja en guerra per la independència. Legions estrangeres envaeixen i enonen el territori de la nostra pàtria, guiats per una turba d'espanyols traidors. Llitem contra una rebel·lió interna i contra una agressió estrangera que es realitza descaradament per terra i per mar, mentre subsisteix per a escarni dels que els subscriuen, un pacte titulat de "No intervenció", que lliga la República amb ànim d'imposibilitat-li la seva defensa.

En aquesta situació, el Govern declara novament, en nom del poble espanyol, la fermíssima voluntat de seguir lluitant contra la tirania, sense que el preocupi cap classe de sacrificis."

Política de proveïments

Cal endegar d'una manera efectiva el proveïment de Catalunya

En començar les primeres ratlles hem de fer una afirmació; no ens proposem parlar en detall de la política de proveïments de la nostra terra, el que si volem fer, es tractar d'una manera objectiva de la situació real perquè travessa avui el proveïment de Catalunya.

En els primers moments de la rebel·lió, en una organització improvisada, fora del control dels governs responsables, hi hagué uns comitès locals, a la nostra ciutat en tenim una prova real, que endegaren el proveïment de la ciutat a base d'uns intercanvis, la major part d'ells amb França, exportant productes del nostre camp, la part més principal oli i avellanes i amb el producte de la venda dels mateixos era comprada tota mena de productes alimentaris.

Els productes objecte d'exportació eren requisats o comprats a les nostres comarques a preus relativament baixos i els esmentats comitès s'irrogaren l'exclusiva de les exportacions sense permetre que cap exportador realitzés el seu comerç normal. En els primers moments tot rutllava a la perfecció, a Tarragona i Reus per exemple, no hi mancava res, els queviures anaven a dojo i entretant els pobles als quals havia estat sostreta la matèria prima de l'exportació o sigui els fruits, passaven per una greu crisi de menjar, no tenien farina, bacallà, llet, despulla, etc.

Aquesta política equivocada havia de donar el seu fruit. Quan els governs responsables pas a pas an aconseguit crear un ordre a la reraguarda, tot estava malejat, els pobles escamats, en resum tothom es preparava a resistir noves expropiacions davant l'experiència viscuda.

Els fets han vingut amb una precipitació extraordinària a donar raó als que maldaven per aquella política. Avui la realitat es molt crua, als pobles els Sindicats de pagesos s'han fet càrrec de les col·lectes i malgrat les ordres del Govern, les quals dissortadament són poc escoltades, es guarden tots els productes de la terra deixant els mercats de ciutat completament buits. Avui les dones han de salvar dificultats insuperables per aconseguir proveir la taula, per a donar menjar a llurs familiars.

Als mercats no es troben ous, patates, vedella, anyell, vi, tocino,

i sols verdures amb molt poca quantitat i a preus exorbitants. Alguns d'aquests productes i davant la carestia, són portats a domicili dels que encara poden pagar, essent venuts a uns preus astronòmics, fent una burla constant de les taxes assenyalades per la Conselleria de Proveïments. Quan algun Ajuntament gelós de la seva autoritat les vol fer complir, l'endemà no hi ha res als mercats de la ciutat. Així es procedeixen fets com els que havem viscut aquests últims dies, fills tots de la desesperació de les nostres dones en no sapiguer com "fer bullir l'olla". Contrastant amb això, als pobles rurals no hi manca res i en els que tenen productes sobrers no els volen vendre per cap diner i tan sols s'aconsegueix quelcom a base d'intercanvi.

En resum, nosaltres conceptuem el moment actual i en el que fa referència a la política de proveïments el conceptuem com a fet bàsic, el d'una crisi d'autoritat formidable. Què en treurem que els consellers de Proveïments, Economia i Agricultura de la Generalitat legislin i legislen, que el "Diari Oficial" publiqui taxes i més taxes si la pràctica ens ha ensenyat que cada ciutadà o col·lectivitat fa el que li plau sense que el Govern pels mitjans coercitius de què disposa adopti cap mesura efectiva per a posar remei a aquest estat caòtic.

En una ocasió aquest gran polítics espanyol que es diu Indalecio Prieto digué que guanyaria la guerra el que tingués una reraguarda més sana. Aquestes paraules dites per l'estadista espanyol, són una veritable sentència, així ho han reconegut la major part dels nostres polítics. Dones bé, si el poble que viu a la reraguarda, que coneix totes aquestes falles, falles de governant, car aquest és el que té l'autoritat, que ha de saber-la imposar a tothora no veu una actuació decidida que esmeni aquest caos, les conseqüències algun dia potser seran fatals.

Recordem-nos sempre de les paraules que li foren dites a l'últim Soldà moro que hi hagué a Espanya, Boabdil, que plorava la pèrdua de Granada; no ploris per la pèrdua del que no has sabut defensar.

F.

Els "AMICS DE LLIBERTAT" defensen la revolució veritable de Catalunya i lluiten lleialment per un nou estat de coses constructiu, just i humà.

La "vagancia" retribuïda

Que abans del 19 de juliol el treball s'efectuava seguint unes normes que en certs aspectes podien qualificar-se de despòtiques, tots ho sabem. — Que l'esforç de tots els antifeixistes es dirigí després del 19 de juliol a convertir el treball, en un dret i un deure perquè tots els ciutadans a l'ensens de contribuir a la lluita per la causa poguessin solucionar les seves necessitats econòmiques, es suficientment sabut.

Però d'això a convertir el dret al treball en el de la vagabunderia retribuïda com hem arribat avui, hi ha molta diferència i cap antifeixista conscient pot tolerar-ho més. I en això s'ha convertit, en "vagancia" retribuïda, el rol que representen la majoria dels obrers dels Sindicats d'Oficis Varis que veuen constantment escampats per la majoria de les obres que, si treballassin, es farien a la nostra ciutat per compte de l'Ajuntament.

L'actitud d'aquests elements, que no són dignes de que se'ls apliqui el qualificatiu d'obersers perquè el deshonren, es tant baixa, es tant impertinent, està tant fora de tot amb les circumstàncies actuals, que la ciutat en general els odia i els obrers conscients els menyspreuen.

I es que no n'hi ha per menys. — Quan l'Ajuntament fent un gegantí esforç econòmic intenta dotar a la ciutat d'elements de resistència pasiva per evitar en el possible la repetició de les hores tràgiques viscudes amb motiu dels bombardeigs, uns homes encarregats de realitzar els treballs sabotegen l'obra millor del que ho farien els feixistes autèntics.

El seu poc estimul al treball es una vergonya i el sentit de la dignitat per ells no existeix.

Hi ha qui vol carregar la responsabilitat d'aquest fet repugnant a l'alcalde o bé al conseller de Foment. — Nosaltres sabem que no és ni de l'un ni de l'altre, sinó de tot l'Ajuntament i principalment dels que a l'Ajuntament haurien de representar les sindicals.

I que la responsabilitat recau

principalment en les sindicals, i més concretament encara en els que dirigeixen els Oficis Varis pot demostrar-se fàcilment.

Abans del 19 de juliol hi havia un sindicat d'Oficis Varis, el de la C. N. T. que comptava amb un nombre regular d'afiliats, i un altre, el de U. G. T., que els tenia en menys quantitat. — Entre tots dos la xifra màxima arribava als 300 o bé als 350. — Avui es passa del miler. — De on ha sortit aquest cens nou? De tot arreu menys de la nostra ciutat. — Sentiu-los parlar i ho comprovareu tot seguit.

I això podia aturar-se quant oportunament es va assenyalar el perill, però ni la C. N. T. ni la U. G. T. saberen situar-se aleshores a l'altura que les circumstàncies exigien.

La covardia d'enfrontar-se amb els ganduls o el seu afany de proselitisme, no solament permetrien, sinó que fomentarien aquest estat de coses, i avui comprovada pels mateixos dirigents la greu equivocació soferta no es veuen amb coratge de posar-hi fi emprant els procediments radicals que aconsellen els greus moments que vivim, per mor de la mateixa lluita sindical que vénen sostenint.

Però ja es hora d'acabar amb aquest estat de coses. — L'hora present reclama que tots els antifeixistes contribueixin a l'obra de tots, i per contribuir s'ha de treballar, i el "vago" professional, el que no vol treballar inventant totes les excuses i tots els procediments per fer-ho veure i cobrar, no el necessitem. Que se'n vagi amb els feixistes que ja els hi donaran feina en algun camp de concentració.

Nosaltres, fent-nos ressó de l'opinió antifeixista tarragonina reclamem de l'Ajuntament la immediata solució, pels procediments que siguin, d'aquest problema, que ens omple de vergonya i que al mateix temps llaura la ruïna de la ciutat, acabant d'una vegada amb l'envidiosa "vagancia retribuïda".

FLOC

Un importantíssim decret sobre regulació dels preus dels proveïments i penalitats imposades als infractors

València. — La "Gaceta" publica una disposició de la Presidència en virtut de la qual els ministres d'Agricultura, Finances i Economia adregeran a la Presidència una proposta raonada dels preus màxims que hauran de percebre els productors a origen, i els que ha satisfer el consumidor al mercat pels articles considerats com de primera necessitat.

Resta facultada la Presidència del Consell per a fixar, per ordre successiu i a proposta del departament ministerial corresponent, els preus de compra i venda dels productes naturals o manufacturats, la taxa dels quals es cregui oportú establir.

Són considerats actes d'hostilitat i desafecció al règim l'alterar els preus que hom fixi en virtut d'aquest Decret; amagar o agavellar qualsevol dels productes a què s'hi contreure; cometre qualsevol irre-

gularitat al pes de les mercaderies o variació de llur qualitat que pugui desvirtuar indirectament el preu establert i incomplir les normes de racionament.

Els fets compresos a l'apartat anterior seran sancionats amb les penes assenyalades al Decret del 10 de desembre del 1936.

Els pressumptes responsables d'aquests delictes restaran en presó incondicionada mentre és tramitat el procediment.

Amb independència de les sancions establertes seran castigats per la Direcció General de Proveïments i els seus òrgans provincials i municipals amb el decimis de la mercaderia, sense perjudici al seu cas d'inhabilitar els infractors per a l'exercici del comerç.

La Direcció General de Proveïments resta especialment encarregada de fer complir això disposat al Decret, i és directament respon-

Magatzems "LAS BALEARES"

Artículos de Platja i Camp

Novetats en articles Camiseria

Darrereres Novetats en tota mena de calçat, a preus econòmics

Rambla 14 d'abril, 47

Telèfon 1585

TARRAGONA

Continua l'ofensiva

València. — Comunicat oficial del Ministeri de Defensa Nacional.

Exèrcit de l'Aire.

Les forces d'aviació lleial que hi ha al nord segueixen comportant-se heroicament. Ahir entaularen combat alguns monoplans amb altres aparells de caça enemics i abateren un "Fiat" que caigué a mar a dues milles de Cabo Torres.

Els nostres avions realitzaren un bombardeig sobre dos batallons i un comboi motoritzat als voltants de Cabezón de la Sal. Després del bombardeig, en vol baix ametrallaren les dites forces.

Exèrcit de Terra.

Nord. — L'enemic ha continuat el seu avanç per la serralada del Escudo en combinació amb una columna motoritzada que ha manobrat per la carretera de Fuente Nanza, sense que encara sigui co-

negut el resultat d'aquesta operació.

Als altres sectors d'aquest front sense novetat.

Sud. — En les operacions descampellades ahir les nostres forces un cop aconseguida els seus objectius hagueren de replegar-se a llurs bases de sortida davant la importància dels reforços enemics.

Sud Tajo. — Els rebels han fet una demostració cap al Palacio de la Sisa i Casa de la Legua, però han estat rebutjats totalment.

Sobre el sector de Don Benito l'artilleria facciosa ha engegat nombrosos trets amb escassa eficàcia.

S'han passat als nostres rengles procedents del camp facciós dos soldats i quatre paisans.

Centre. — Als fronts d'aquest exèrcit, sense novetat.

València. — Ministeri de Defensa Nacional. Ampliació del comunicat de guerra.

Exèrcit de l'Est. — La jornada

d'avui ha transcorregut sense gran variació havent-se consolidat les nostres posicions als diversos fronts d'atac.

S'ha estranyut el setge de Belchite, i s'han fet més presoners, havent-se passat als nostres rengles una secció completa d'infanteria, després de matar l'alferes que la comandava.

Els contraatacs enemics no han tingut èxit.

S'ha comprovat que en els combats sostinguts dies anteriors per la columna que avança sobre Villamayor de Gállego foren durament castigats una bandera del Terç i un tabor de Regulars, dels reforços rebuts per l'enemic.

Avui han estat trobats molts cadàvers corresponents a les dites unitats.

Exèrcit de Llevant. — Al sector de Vilhel, lleugers tiroteigs.

L'enemic defensa tenaçment les posicions de Buena, atacades per forces pròpies.

A Andalusia

L'exèrcit de la República ocupa les crestes de Sierra Nevada, damunt mateix de Granada

HAN ESTAT OCUPADES IMPORTANTES POSICIONS QUE AMENACEN LA CAPITAL ANDALUSA

Almèijar, 3/4. — Avui a la matinada, foc de la Divisió, que ha iniciat un atac contra les posicions faccioses del sector granadí.

Tots els combats s'han realitzat en plena serra, i les nostres forces han realitzat importants avanços, malgrat la dificultat del terreny.

A les deu del matí, la Divisió havia aconseguit ocupar importants objectius.

També les Brigades de la Divisió han atacat per diversos llocs i han aconseguit passar per diversos indrets el riu Guadalfeo, tot i anar aquest molt crescut.

S'han conquerit diversos reduts facciosos, malgrat l'enèrgica resistència de llurs defensors, que a mig matí han tractat de reforçar llurs línies amb forts contingents de forces mores.

L'Alcaldia de Cabra del Camp

Ens comunica que tenint en compte les dificultats que existeixen en aquesta vila per a atendre el normal proveïment de queviures de la població i que aquestes dificultats s'han vist agreujades darrerament amb l'arribada de nuclis de refugiats de guerra i de gran nombre de famílies forasteres, aquest Ajuntament ha acordat fer pública que trobant-se racionats tots els articles alimentaris, no facilitarà targes de racionament a les persones que vulguin traslladar-s'hi, on tampoc trobaran allotjament per haver-ne llogat tots els pisos disponibles.

sable de les transgressions que siguin comeses amb caràcter general.

Almèijar. — A conseqüència de la demostració ofensiva realitzada diumenge, als fronts granadins, amb la qual segurament l'alt comandament volia comprovar al resistència de les línies faccioses després de les lluites intestines desenvolupades aquests darrers dies a diversos llocs de Granada, han passat a poder de l'exèrcit popular importants posicions a Sierra Nevada, així com algunes altres fortificacions, que malgrat trobar-se en terrenys de difícil accés són una nova amenaça per a la capital del Generalife.

Les altures de Veleta ens posen en possessió de posicions prominents de la serra, els cims de la qual, en la seva totalitat, es troben a poder dels facciosos des del desastre de Màlaga.

Així mateix l'exèrcit popular, en diversos moviments convergents a un fi comú, ha conquerit en altres avanços, el "cortijo" de Masagrande i altres posicions properes als forts que posseeix l'enemic, entre ells el "cortijo" de Humbria. També ha conquerit posicions a Pradolano, on s'han agafat, ultra diversos morts, bona quantitat de material, especialment granades Laffite i altres de fabricació alemanya.

Les forces de la Divisió que operen per aquest sector han traves-

sar el riu Guadalfeo, tot i anar aquest molt crescut com a conseqüència de la tempesta.

L'enemic, tement que en els plans del nostre comandament hi entrés l'apoderar-se per sorpresa d'Orgiva, de remarcada importància a la defensa de Granada, ha acumulat ràpidament gran nombre d'elements per a la seva defensa, i han acudit entre altres forces més de vint camions carregats de moros i davant la tancada resistència que l'enemic ha oposat en alguns punts, especialment als marges del Guadalfeo, els nostres soldats l'han repassat i s'han fet forts al marge corresponent a llurs posicions de sortida.

Al sector de Sierra Nevada, els nostres soldats han realitzat considerables avanços, malgrat de topar també amb una farta resistència enmig, ajudada per l'aviació, que a la tarda també ha actuat sobre la primera de les Divisions esmentades.

L'altra columna ha ocupat les posicions de Tornaio i La Gala; la primera està situada bastant a la rera guarda de les primeres línies enemigues. A primeres hores de la tarda aquesta columna atacava les posicions de Casa del Duque i el Teril.

Esquerra Republicana de Catalunya

«FRANCESC PI I MARGALL»

ORDRE DEL DIA

1.er Lectura i aprovació de l'acta anterior.

2.ª Proveir les vacants del President i membres que manquen del Comitè.

3.er Ratificar o rectificar la confiança a la minoria municipal

Se us convoca a l'Assemblea general extraordinària de primera i única convocatòria, que tindrà lloc el dia 1.º de setembre, a les deu de la nit en punt, en el nostre Casal

Tarragona 27 d'agost del 1937.

P. A. del C. D.

El Secretari,

SALVADOR MASET.

Cal que tot Tarragona compri l'excel·lent

CARN DE CAVALL

que es ven al Mercat Central, lloc n.º 74 i Mercat del Port.

Tots els caps són seleccionats.

Per encàrrecs: SEBASTIÀ ESTELLÉS, Telèfon núm. 1195

Cinema Teatre Tarragona

DUES FORMOSOS PELLICULES PER AVUI, DIMECRES, 1er DE SETEMBRE, I DEMA, DIJOUS, DIA 2 DE 1937

TARDES I NITS

Jame Cagney, Ann Dvorak, Margaret Lindsay i Robert Armstrong en

Contra el imperio del crimen

La superproducció espanyola, clàssica de la cinematografia nacional:

Rosario la cortijera

pels celebrats i admirats artistes Estrellita Castro, Niño de Utrera i Elva Roy.

Finalitzarà el programa amb una pel·lícula de

Dibuixos

NOTES INFORMATIVES

COMISSARIA D'ORDRE PUBLIC DE TARRAGONA

En la nota donada ahir per aquesta Comissaria, i per un des-
crit, es deixà de publicar una de
les més importants notes sobre els
passaports per a veremes a Fran-
ça, que diu així: Quart. Carta de
treball de França.

Queden per tant les disposicions
per a facilitar passaports per a ve-
remes a França, segons el disposat
per la superioritat, en la següent
forma:

1. Certificat de bona conducta
i d'adhesió al règim, expedit per
l'Alcaldia de la localitat del solici-
tent.

2. Certificació facultativa de
vacuació.

3. Dues fotografies tamany
carnet.

4. Carta de Treball de Fran-
ça.

S'autoritzarà la sortida per a la
verema als ciutadans varons me-
jors de 16 anys i als majors de 50.
Per a les dones no hi haurà limita-
ció d'edat.

No s'autoritzarà la sortida a
aquells que tinguin familiars fugi-
desafectes al règim.

tius i als que siguin notòriament
La documentació es presentarà
a la Delegació Provincial d'Ordre
Públic d'aquestes comarques tarra-
gonines.

Tarragona, 30 d'agost del 1937.
El comissari delegat d'Ordre pú-
blic, Joan Rodríguez.

SABATERIA

LA MARIPOSA

Joan Domènech i Jardí

Baixada Misericòrdia, 10 i 12—

Tel. 1847

SUCURSA L'Unió, 14 i Annanya, 1

—Tel. 1848

TARRAGONA

JUNTA GENERAL D'E. R. C.

Avui, a les deu de la vetlla cele-
brarà assemblea general extraordi-
nària al Centre d'Esquerra Repu-
blicana de Catalunya "Francesc Pi
i Margall", per a proveir les va-
cants de president i altres mem-
bres del Comitè.

Pata defensa tècnica se
deseja col·laborador.

Dirigir-se:

Redacció LLIBERTAT

MANUEL PEDROL

Olis purs d'oliva

TARRAGONA

LA MANCA DE LLEIALTAT D'UN FUNCIONARI

Des de fa algun temps residia a
la nostra ciutat un funcionari de
la Conselleria de Proveïments de
la Generalitat de Catalunya, en-
carregat de la custòdia dels magatzams
de queviures de la mateixa,
anomenat Lozano.

La seva actuació despertà certa
reserva al delegat de la Comarca
del Tarragonès, Antoni Rius, el
qual feu alguns esbrinaments que
determinaren es descobrí que l'es-
mentat delegat s'havia apoderat de
40 sacs de blat que hi havia al moll
sota la seva custòdia i els havia
venut a un industrial de Tarrago-
na al preu de 1'25 pessetes el quilo.
Immediatament es procedí a l'in-
cautació de la partida i a la deten-
ció del poc escrupolós funcionari i
del comprador.

Amb l'atestat corresponent l'es-
mentat funcionari ha estat posat
a disposició de la Conselleria.

Segons les nostres referències l'a-
nomenat Lozano pertanyia al P. S.
U. C., havent estat expulsat del
partit a conseqüència de la seva
acció.

Casa RIGAU

JOIES I RELLOTGES

RIGAU

Baixada Misericòrdia 14—Tel.
TARRAGONA

INSPECCIO D'ENSENYAMENT PRIMARI DE TARRAGONA

Per O. M. del 13 del present mes
("Gaceta" del 17), es ve a modifi-
car l'apartat a) de l'article primer
del Decret de 10 d'octubre en el
que respecta a la prova de capaci-
tat per l'ingrés als Instituts de Se-
gon Ensenyament.

En virtut de l'esmentada dispo-
sicó, els alumnes de 10 a 14 anys
que no es trobin matriculats ac-
tualment a cap de les escoles que
es refereix l'esmentat article i que
desitgin acollir-se als beneficis con-
següents, s'inscriuran, a tals efec-
tes, a una de les escoles nacionals
de la localitat on l'alumne resideixi
o a la més propera si no en run-
cionés a la residència llur. Les sol-
licituds d'inscripció aniran acom-
panyades de certificació d'alguna
organització política o sindical que
acrediti que llurs pares o caps de
família són adictes al règim.

El mestre a l'escola del qual
s'hagi fet la inscripció ho comuni-
carà a aquesta Inspecció per tot el
dia 3 de setembre actual, per tal de
procedir a la realització del que de-
termina l'O. M. esmentada del dia
15 del present.

Tarragona, 31 d'agost del 1937.
L'inspector cap, F. Blanch.

Mobles

Radio-Philips : Música

PAU RICOMÁ

Rambla 14 d'Abril, 48

TARRAGONA

RADIOOIENT!

Tens l'obligació de pagar la taxa per
l'ús i tinença del teu aparell de Ràdio!
El Decret del Govern de la Generalitat
de data 27 de juliol del 1937 t'ho mana!

Però...

cal que tinguis present que aquesta taxa no
és un impost amb caràcter únicament tri-
butari.

Representarà,

LA TEVA APORTACIO DE CIUTADA ANTIFEIXISTA
PER A DOTAR CATALUNYA D'UNA EMISSORA POI-
TENT, SENSE ANUNCIS, I AMB PROGRAMES IMMI-
LLORABLES!

El cònsol de Mèxic, a París ha
expressat oficialment a les autori-
tats i als familiars de Monal el seu
més profund sentiment per l'ocor-
regut.

JOE YOUIS VENÇ PER PUNTS A TOMMY FARR

Nova York. — Ahir al Madison
Square Garden es celebrà el matx
per al títol de totes les categories
entre Joe Louis i Tommy Farr.
Vençé Joe Louis per punts.

EL "BARCELONA" A MEXIC

A Orizabaa ha triomfat per 7 a 2

El primer partit que jugarà a No-
va York serà a benefici dels in-
fants refugiats espanyols

Veracruz. — Després d'algunes
vacil·lacions, motivades per la man-
ca material de temps, el "Barcelo-
na" ha pogut jugar a Orizabaa, de
pas a aquesta, el mateix concertat
contra el Club Cidosa.

El partit fou dissabte a la tarda
i el Barcelona féu una gran demo-
stració de joc, i triomfà netament
per set punts a dos, a desgrat de
l'enèrgica resistència dels locals.

El terreny de joc estava atapeït
i l'equip català fou objecte de
grans simpaties.

Els expedicionaris seguiren des-
prés cap a aquesta per a embarcar
avui. Aquest migdia han salpat
rumb a Nova York i el delegat del
club ha manifestat que al seu pas
per aquesta i a requeriments del
Centre Català i Societat Hispànica
Confederada, jugaran un partit a
benefici dels infants espanyols re-
fugiats i algun altre, sense preci-
sar més detalls.

Els blau-grana foren acomiadats
per nombrosos aficionats de Vera-
cruz que han sentit molt no poder
presenciar el seu joc en aquesta
ciutat.

Aquest número ha passat per la
censura

Secció esportiva

NOTICIARI

ESPORTS QUE MATEN

Peris. — Un tràgic accident ha
estat la nota comentada en els Jocs
Universitaris.

El mexicà Haro Oliva, en un
combat d'esgrima a floret ha tocat
al francès Monal, que ha mort a
conseqüència de la ferida sofer-ta.

Per què hem de pagar a la Generalitat la taxa de radiooient?

— Per a comprar una potent emissora de
100 Kw.

— Per a contribuir a guanyar la guerra
amb la propaganda antifeixista inter-
nacional que s'hi podrà fer.

— Perquè millori l'actual sistema de radio-
difusió.

Depuració de la reraguarda

Les vicissituds de la nostra lluita haurien d'exigir a l'hora crítica que travessés a la reraguarda pletòrica de sacrificis que pogués situar-se al nivell moral dels que donen el pit als fronts de combat, i diem que hauriem d'exigir-la perquè, en realitat, i a desgrat de la considera- l'Elc millora observada en els darrers mesos, sembla que no ha estat unànime aquest afany de sub- bordinar-ho tot als interessos de la guerra que són, en definitiva, els interessos de Catalunya i de la República.

No és hora de tòpics; no és hora de frases fetes; no és hora de fixar posicions i de fer política.

Es hora — ja no hem dit dotze- nes de vegades — d'esforç actiu i de col·laboració constant en els ren- gles antifeixistes. Una altra cosa, seria desertar del deure i no po- dem desertar-ne. Sobretot ara que els nostres soldats conquisten pa- a pam les posicions feixistes d'A- ragó i les Sud, i contenen, amb im- puls i un coratge extraordinaris les investides dels rebels que veuen esgotades les seves possibilitats davant de l'esperit fort i l'energia combativa dels defensors de la República.

Santander ha caigut. Però això lluny de fer decaure la nostra mo- ral ha d'enfortir-la. L'adveniment d'una tremp a l'home Ara mateix, repetim les nostres forces es llan- çen coratjosament a l'atac en un triomf nostre a més d'obrir horitzons a la causa de la Llibertat, i ara un gran prestigi a Catalu- nya.

Alguns "neutrals", alguns es- captics, algunes pusillànimes dedi- quen els seus cels a les lamenta- cions davant dels comunicats ofi- cials del Nord. Diem lamentacions quan, en realitat, són satisfaccions interiors que no s'atreveixen a sor- tir a flor de llavi. Cal acabar amb els que treballen a l'ombra amb el propòsit de desmoralitzar la re- raguarda. Ningú, absolutament ningú, que senti intensament la cau- sa catalanista i republicana, no pot donar crèdit a certes afirmacions i a certes campanyes. No pot obli- car-se que aquells agents provoca- dors ho aprofiten tot per a espe- cular contra el règim i contra els seus defensors. Els ciutadans es- ten obligats a respondre adequa- dament als que, a cau d'orella, va- gin a contar-hi històries. Adver- salitats? Cal contrarrestar-los amb un esforç més intens encara La guerra es sacrifici.

El que passa és que dissortada- ment, no ens hem preocupat prou de depurar la reraguarda. Les circum- stàncies reclamaven una acció du- ra i implacable contra els enemics que tenim a dins. Però hem oblidat que així com a la guerra hi van tots els homes joves sense di- ferència, a la reraguarda cal me- surar la disciplina sense distincions

temps. No n'hi ha prou en posseir un carnet. Això no significa, ni pot significar mai, una patent d'impu- nitat per a ningú. Sobretot ara — ja és un fet consumat — que tot- hom pot exhibir-lo. En els primers temps tothom — els dubtosos, per- què els antifeixistes sincers ja es- taven sindicats o ja pertanyien a un partit polític d'esquerra que va preocupar-se d'obtenir aquesta credencial i només Esquerra Repu- blicana de Catalunya ha tancat les portes d'entrada als que pretenien infiltrar-s'hi, convençuts, amb raó i clarividència, que una tolerància en aquest aspecte era més que una lleugeresa una traïció. Altres par- tits i organitzacions — estem dis- posats a rectificar si ens es demo- strat el contrari — avataren els nous afiliats sense tenir en compte els seus antecedents. Es dones un problema que afecta la majoria dels grups sindicals i polítics, que no saberen, a l'hora que havien de fer-ho, reconèixer l'error que ana- ven a cometre. I pecaren per defe- cte quan calia pecar per excés de mirar prim.

Perquè el mal no prevé tan sols dels que abans militaven a partits de dreta o simpatitzaven amb els seus postulats i la seva tàctica — com segueixen simpatitzant-hi ara i ara llueixen carnets de color ben vius — tan vius com ells matei- xos — sinó dels que, delinqüents d'ofici, cregueren que la llibertat volia dir llibertinatge i que l'artiri era equivalent a arbitrarisme. Els uns han intentat desacreditar la nostra causa amb campanyes der- roctistes i amb sabotatges precon- cebuts i meditats; els altres, amb ac- tes de pillatge i de crim. Tots igual- ment miserables, i tots igualment dignes de la nostra repulsa, del nostre odi, pel mal que han fet i que cal reparar amb una major disciplina, una major cohesió i so- bretot, una major depuració a la reraguarda; i amb un sacrifici més generós, més actiu, més intens, als fronts de combat.

De "LA HUMANITAT"

El Dr. J. Tarrés

PARTS I MALALTIES DE LA DONA

Trasllada, provisionalment, el seu Consultori al carrer Durruti (Unió), 2, pral. — Telèfs. 1989-1783.

VISITA DE 10 A 12

Espigolant

A propòsit de la caiguda de San- tander diu "La Publicitat" en un comentari.

"Han entrat les tropes italianes i l'aviació alemanya que han pres Santander. Ni Franco ni els altres traïdors que el secundaren el 19 de juliol no han comptat ara, com tampoc no comptaren a Bilbao. Així i tot han hagut d'apellar a llur superioritat numèrica i d'arma- ment per a reduir un grapat de republicans mal proveïts i insufi- cientment armats. L'èxit ha estat ben migrat, cal reconèixer-ho. El fet que els facciosos anuncies- sin amb anticipació la caiguda de Santander ens permet de conèixer ja avui com aquest èxit ha estat cotitzat a l'estranger. Sabem el que ens diuen dos diaris anglesos tan poc sospitosos d'estar incondi- cionalment al nostre costat com el "Daily Telegraph" i el "Morning Post". Aquests dos diaris conside- ren la presa de Santander com un episodi que no afecta essencial- ment la situació militar i que en cap cas no pressuposa una defini- tiva victòria del feixisme. No te- nim els textos a mà. Demà possi- blement els reproduïrem.

La guerra continua. L'únic fet de caràcter decisiu que s'ha produït des que començà ha estat el frac- cas dels franquistes, dels moros, dels italians i dels alemanys davant Madrid, Guadalajara repre- senta per a ells un símptoma greu d'aleshores ençà s'ha produït un fet que no cal desconèixer ha nas- cut l'exèrcit de la República que és el que ara s'està acabant de pas- car i que ja s'ha batut a Brunete en la forma de tots coneguda i que ara es bat a Aragó com tots sabem. Es en aquest exèrcit que hem de disposar la nostra confiança.

Continuem en plena eufòria parti- dista. Un exemple la dona "Solidaridad Obrera" en el seu editorial ei qual combat la tendència unionista dels partits marxistes amb frases no gaire cordials.

"O lo que es lo mismo: que hay que continuar trabajando, por las vias que corresponda a que aque- llos objetivos se consigan y se asienten sobre base sólida. De nin- gún modo puede admitirse prácti- camente esa exageración de concep- to que constituye el nombre de "partido único del proletariado" aplicado a lo que en propiedad so- lo puede denominarse "partido único marxista". Bien está que los camaradas marxistas se unifiquen, si lo creen oportuno; pero que no pretendan asumir mediante un nom- bre sonoro, la representación de TODO el proletariado. La unidad, la alianza obrera, la acción con- junta antifascista, — hoy más ne- cesarias que nunca — se consiguen únicamente sobre un plano de ab- soluta lealtad y prescindiendo de toda tentativa de absorción.

Repetimos: la creación de un só- lo partido marxista no resuelve el problema de la unidad obrera y an- tifascista. Hay que seguir traba- jando para lograr establecerla de un modo definitivo."

Cal supeditar-ho tot a la causa de la independència i les llibertats del nostre poble, afirma "Tribuna" en el seu editorial. A destacar per la seva especial significació com re- torna a l'anterior consigna "Front Popular Antifeixista" que havia estat fins ara substituïda per la de "Front Popular" a seques.

"El nostre Comitè Executiu ze- lós dels deures que la realitat pre- sent imposa, es planteja, en fi,

Triomf absolut de Pau Casals a l'Argentina

Una lletra arribada per avió del nostre dilecte amic, i director i fun- dador de la catalaníssima Revista de Buenos Aires porte noves inter- essants de l'actuació de Pau Cas- als a Buenos Aires Volem trans- criure literalment el seu contingut car ell ens fa arribar la palpitació emocionada de la col·lectivitat cat- alana a l'Argentina i l'opinió de la premsa bonaerense.

"Tenim ací Pau Casals. Totes les institucions: Casal Català, Co- mitè Llibertat, Protectora, "Cata- lunya", "Ressorgiment", Hora Ca- talana (ràdio), van constituir una Comissió de recepció i homenatge. Enviarem Josep M. Pena, germà de Joaquim Pena, a rebre'l a Montevi- deo. L'endemà de l'arribada anà- rem a visitar-lo a l'hotel tots els representants. Dues hores estiguè- rem parlant i es mostrà molt con- tent dels catalans. En canvi, va confiar-nos que cap representació espanyola no s'havia fet present ni a l'arribada ni a l'hotel. L'ambaixa- dor d'Espanya el convidà a sopar a l'Ambaixada dos dies després i s'excusà de no haver fet acte de presència a l'arribada perquè l'ele- ment oficial argentí és contrari als lleials.

Bé, Pau Casals es la nota artís- tica de la temporada, car està ac- tuant aquests dies amb èxit sense precedents malgrat el buit que li fan les col·lectivitats alemanya, ita- liana i part de l'espanyola.

La crítica, els professionals i el poble, l'exalcen fins a l'infinit. Els diaris, que per a ponderar l'art me- ravellós, hauria de crear-se un nou vocabulari. Es tant el que s'ha im- posat que a cada concert el "Col- lom" ha vist més públic. N'ha do- nat quatre, ja que eren els d'abo- nament. Avui en dona un amb or- questra i en donarà d'altres al seu retorn de Montevideo.

Dimarts passat visità el Casal Català. Malgrat ésser dia feiner es va congregar una veritable multi-

tud per a rebre'l. Hi concorregué també el mestre Jaume Pahissa, arribat dos dies abans per a donar uns concerts radiofònics orques- trals. Pau Casals va ésser molt fes tejat. L'Orfeó Català del Casal feu un repàs especial per a l'il·lustre visitant el qual restà encisat de la comesa de la massa coral. En aca- bar l'audició Pau Casals espontà- niament va posar-se damunt la ta- rima del mestre i adreçà la paraula al públic en una oració tan emo- cionant i tan expressiva que feu vessar llàgrimes. Evocació magni- fica de la Pàtria llunyana, de les seves virtuts, de les seves bel·leses i de la seva puresa en tots sentits. Signà junt amb Pahissa una pa- triòtica dedicatòria en el llibre d'or del Casal i estigué encara veient ballar sardanes. Era la una de la matinada que sortia del Ca- sal després d'haver-s'hi emocionat i haver-nos emocionat a tots. Pro- meté als orfeonistes que aniria un dia a parlar-los. El Casal Català li ofereix un àpat el dia 29 al qual as- sistiran representants de totes les entitats catalanes. Ja no queden iscrpcions. Podeu dir-ho ben alt. Malgrat el boicot del feixisme sud- americà Pau Casals s'ha imposat amb el seu art insuperable, estu- pend, genial. Ha estat proclamat únic en el món pels professionals i per la crítica unànimement. Quin ambaixador, germans, Pau Casals! Com enalteix Catalunya amb el seu art màgic!"

Heus ací una prova formidable de l'existència i de l'espiritualitat que anima els nostres germans exi- lats en terres americanes. L'ofe- rim com una necessitat més d'in- tensificar les nostres relacions amb aquests dilectes i abnegats fills de Catalunya. Sortosament, el Govern i el poble de la metròpoli comen- ça a despertar del malson de l'o- blit en què fins ara els tenien.

J. RIERA I PUNTI

aisolament de tota una platafor- ma de realitzacions amb vistes a la guerra i al triomf, amb vistes a preparar el nostre poble per a les dures jornades que poden pro- duiir-se, i per a les batalles decisi- ves en les quals triomfarà i enfon- sarà el feixisme en profunda abis- nes de definitiva derrota.

Però això que el nostre Comitè Executiu preconitza no és — repe- tim-ho — un programa partidista sinó un programa de tot el poble, un programa de tots aquells que desitgen viure en una pàtria lliure i en un món sense misèria ni explo- tació.

Per això el nostre Partit treba- lla per assolir una unitat ampla, una unitat veritable, una unitat pro- letària i del Front Popular Antifei- xista, penyor certa dels grans triomfs que l'esdevenidor ens re- serve i de la victòria definitiva, per la qual treballen tots plegats, i tots plegats farem els màxims sacrifi- cis i el màxim esforç."

A "La Humanitat" A. Rovira i Virgili escriu un article sobre la força de Catalunya del que re- produïm els paràgrafs més signi- ficats.

"Després en el curs de la guerra ha vingut un altre moment en que s'ha fet necessària una major coor- dinació de tot l'aparell combatiu de la República Catalunya ho ha com- pres i ha facilitat la gestió dels go-

vernants i dels generals, i ho ha fet tot sentint l'esvalot — aviat a- paivagat — de la gent que encara conserva sota el vernís republicà, social i àdhuc extremista tots els perjudicis i totes les nafres del veli esperit unitari que ha estat, dur- ant segles, la dissort d'Espanya.

No es pot guanyar la guerra sen- sa Catalunya, diem fa temps. Avui direm més, Direm que cal, per a guanyar-la posar a contribució to- ta la força de Catalunya. I trobant se en el sentiment nacional la font viva de la nostra força, cal afavo- rir estimular i honorar aquest sen- timent, ric de saba humana, que multiplica les energies dels cata- lons, els dona el temps heroic i els fa desafiar amb el cor content els majors perills.

De Catalunya forta només n'hi pot haver una; la Catalunya ca- talana, la Catalunya nacional la Ca- talunya que no abdica ni es distres- sa, que no s'humilia ni es deixa hu- miliar."

EL DR. JAUME SENTÍS ANFRUNS

ha traslladat provisionalment el seu despatx a la Rambla Pau Iglesias, 19, pral. — Te- lèfon 1180.

Sugrañes, Impresor. — Tarragona

MOSTELLE

Suc de raïm sense fermentar. Indicadíssim per a malalts, convalescents, parturientes i nens.

De venda a les farmàcies i drogueries.

Rafael Escofet - TARRAGONA